

วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี

HEPATITIS B VACCINE

สิ่งที่ควรทราบ

1 ดับอักเสบบีคืออะไร

ตับอักเสบบีเป็นโรคร้ายที่ส่งผลกระทบต่อตับซึ่งเกิดจากไวรัสตับอักเสบบี

- ในปี 2009 มีผู้ติดเชื้อตับอักเสบบีประมาณ 38,000 คน
- มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคตับแข็งหรือมะเร็งตับซึ่งเกิดจาก ดับอักเสบบีในสหรัฐอเมริกาประมาณ 2,000 ถึง 4,000 คน ในแต่ละปี

โรคตับอักเสบบีทำให้เกิด:

ป่วยเฉียบพลัน (ระยะสั้น) ซึ่งอาจนำไปสู่:

- การเบื่ออาหาร
- ท้องเสียและอาเจียน
- อ่อนเพลีย
- ตัวเหลือง (ผิวหนังหรือตาเหลือง)
- ปวดกล้ามเนื้อ, ช้อ และกระเพาะ

การป่วยเฉียบพลันพร้อมอาการข้างต้นมักพบได้เสมอในผู้ใหญ่เด็กที่ติดเชื้อโดยปกติมักจะไม่มีแสดงอาการ

การติดเชื้อเรื้อรัง (ระยะยาว) คนบางคนเมื่อติดเชื้อแล้ว จะพัฒนาเป็นโรคตับอักเสบบีเรื้อรัง ส่วนมากจะไม่แสดงอาการ แต่การติดเชื้อยังเป็นอันตรายอย่างมากอยู่และอาจนำไปสู่:

- ตับพิการ (ตับแข็ง)
- มะเร็งตับ
- เสียชีวิต

การติดเชื้อเรื้อรังมักเกิดขึ้นในเด็กอ่อนและเด็กเล็กมากกว่าในผู้ใหญ่ ผู้ที่ติดเชื้อเรื้อรังสามารถแพร่เชื้อตับอักเสบบีไปยังผู้อื่นได้ ถึงแม้เขาเหล่านั้นไม่มีอาการป่วยเลยก็ตาม ประมาณ ว่ามีผู้ติดเชื้อตับอักเสบบีเรื้อรังถึง 1.4 ล้านคนในสหรัฐอเมริกา

ไวรัสตับอักเสบบีแพร่เชื้อโดยการสัมผัสเลือดหรือของเหลวจากร่างกายของบุคคลที่ติดเชื้อ บุคคลสามารถติดเชื้อได้จากการสัมผัสวัตถุที่ปนเปื้อนเชื้อไวรัส ซึ่งมีชีวิตได้นานถึง 7 วัน

- ทารกของมารดาที่ติดเชื้อ สามารถติดเชื้อได้เมื่อแรกเกิด
- เด็ก วัยรุ่นและผู้ใหญ่สามารถติดเชื้อได้โดย:
  - สัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกายของมารดาเมื่อแรกเกิด
  - สัมผัสกับเลือดหรือของเหลวจากร่างกายทางแผลบริเวณผิวหนังเช่น รอยกัด บาดแผล หรือ แผลพุพอง
  - สัมผัสกับสิ่งของที่เปื้อนเลือดหรือของเหลวจากร่างกายเช่น แปรงสีฟัน มีดโกน หรือเข็ม และเครื่องตรวจเลือดของผู้ที่เป็นเบาหวาน
  - มีเพศสัมพันธ์โดยไม่ได้ป้องกันกับคนที่ติดเชื้อ
  - ใช้เข็มฉีดยาร่วมกัน
  - ถูกเข็มที่ใช้แล้วทิ่ม

2 ทำไมต้องฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี

วัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีสามารถป้องกันโรคตับอักเสบบีและอันตรายต่าง ๆ ที่ตามมาหลังจากการติดเชื้อตับอักเสบบีได้ รวมถึงมะเร็งตับและตับแข็ง

สามารถฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีเพียงตัวเดียวหรือฉีดร่วมกับวัคซีนชนิดอื่นได้

เริ่มมีการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีให้กับผู้ใหญ่และเด็กบางคนของสหรัฐในปี 1982 และเด็กทั้งหมดในปี 1991 นับตั้งแต่ปี 1990 การติดเชื้อตับอักเสบบีในหมู่เด็กเล็กและวัยรุ่นได้ลดลงมากกว่า 95% - และในกลุ่มวัยรุ่นอื่น ๆ ถึง 75%

วัคซีนให้ความคุ้มครองจากการติดเชื้อตับอักเสบบีเป็นระยะยาว อาจถึงตลอดชีวิตได้

3 ใครควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรค ตับอักเสบบีและเมื่อไร

เด็กและวัยรุ่น

- ปกติเด็กควรได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีสามเข็มด้วยกัน:
  - เข็มที่ 1 เมื่อแรกเกิด
  - เข็มที่ 2 เมื่ออายุ 1-2 เดือน
  - เข็มที่ 3 เมื่ออายุ 6-18 เดือน
- เด็กบางคนอาจต้องฉีดวัคซีน 4 เข็ม ตัวอย่างเช่น ถ้าได้รับ วัคซีนชนิดรวมที่มีส่วนผสมของวัคซีนตับอักเสบบีอยู่ด้วย (เป็นวัคซีนหลายชนิดรวมอยู่ในเข็มเดียวกัน) ไม่เสียหายแต่อย่างใดที่จะได้รับการฉีดวัคซีนอีกหนึ่งเข็ม
- บุคคลใดที่มีอายุถึง 18 ปี แต่ยังไม่เคยรับการฉีดวัคซีน เมื่อตอนอายุน้อยควรได้รับการฉีดวัคซีนด้วย

ผู้ใหญ่

- ผู้ใหญ่ซึ่งยังไม่เคยได้รับการฉีดวัคซีนซึ่งมีความเสี่ยงที่จะได้รับเชื้อตับอักเสบบี ควรได้รับการฉีดวัคซีนรวมถึงบุคคลเหล่านี้:
  - ผู้ที่มีเพศสัมพันธ์กับบุคคลที่ติดเชื้อตับอักเสบบี
  - ผู้ชายที่มีเพศสัมพันธ์กับผู้ชายด้วยกัน
  - บุคคลที่ฉีดยาเสพติด

- บุคคลที่มีเพศสัมพันธ์มากกว่าหนึ่งคนขึ้นไป
- บุคคลที่เป็นโรคตับหรือไตเรื้อรัง
- บุคคลที่เป็นเบาหวานซึ่งมีอายุต่ำกว่า 60 ปี
- บุคคลที่มีหน้าที่ที่ต้องสัมผัสกับเลือดและของเหลวจากร่างกายของผู้อื่น
- บุคคลในครอบครัวของคนที่สัมผัสกับผู้ติดเชื้อตับอักเสบบี
- เจ้าหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้องอยู่ในสถานบำบัดสำหรับผู้พิการทางจิต
- ผู้ป่วยที่กำลังล้างไต
- บุคคลซึ่งเดินทางไปยังประเทศที่มีโรคตับอักเสบบีมาก ๆ
- บุคคลที่ติดเชื้อเอช ไอ วี

- บุคคลอื่น ๆ ที่อาจได้รับการแนะนำจากแพทย์ให้ฉีดวัคซีน ตับอักเสบบี ตัวอย่างเช่น ผู้ใหญ่ที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไป ที่เป็นโรคเบาหวาน บุคคลอื่นที่ต้องการป้องกันจากการ ติดเชื้อตับอักเสบบีสามารถฉีดวัคซีนได้
- สตรีตั้งครรภ์ที่มีความเสี่ยงจากเหตุผลข้อใดข้อหนึ่งข้างต้น ควรได้รับการฉีดวัคซีน สำหรับสตรีตั้งครรภ์อื่น ๆ ที่ต้องการการป้องกันจากวัคซีนสามารถรับการฉีดได้

ผู้ใหญ่ที่รับการฉีดวัคซีนตับอักเสบบีต้องฉีดให้ครบ 3 เข็ม — เข็มที่สองห่างจากเข็มแรกเป็นเวลา 4 สัปดาห์และเข็มที่ 3 ห่างจากเข็มที่สองเป็นเวลา 5 เดือน แพทย์ของท่านจะเป็นผู้แจ้งให้ท่านทราบหากจำเป็นต้องนัด ให้มีการฉีดเข็มต่อไปในกรณีพิเศษ

4 ใครที่ไม่ควรรับการฉีดวัคซีนตับอักเสบบี

- ผู้ที่เคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรงถึงขั้นเป็นอันตรายแก่ชีวิต ต่อยีสต์ที่ขมขมบั้งหรือส่วนประกอบอื่น ๆ ของวัคซีน ไม่ควรรับการฉีดวัคซีนป้องกันตับอักเสบบี แจ้งให้แพทย์ ทราบหากบุคคลที่รับการฉีดวัคซีนมีอาการแพ้อย่างรุนแรง
- ผู้ที่เคยมีอาการแพ้อย่างรุนแรงถึงขั้นเป็นอันตรายแก่ชีวิตเมื่อฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีเข็มแรก ไม่ควรฉีดเข็มต่อไป
- ผู้ที่มีอาการป่วยปานกลางหรือป่วยมากในขณะถึงเวลาต้องฉีดวัคซีนควรรอจนกว่าจะหายเป็นปกติเสียก่อนจึงจะฉีดวัคซีนได้

แพทย์ของท่านสามารถให้ข้อมูลเพิ่มเติมเกี่ยวกับข้อควรระวังต่าง ๆ

ข้อสังเกต: ท่านอาจต้องรอ 28 วันหลังจากรับการฉีดวัคซีน ก่อนที่ท่านจะบริจาคโลหิตได้ เนื่องจากจะทำให้การตรวจเลือด เบื้องต้นเพื่อหาเชื้อตับอักเสบบีในกระแสเลือดมีความผิดพลาดได้ (ซึ่งไม่ได้เป็นการติดเชื้อจริง ๆ)

5 อันตรายจากวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบี

บุคคลส่วนมากไม่มีปัญหาจากการฉีดวัคซีนป้องกันตับอักเสบบี เนื่องจากเป็นวัคซีนที่ปลอดภัย

วัคซีนผลิตจากวัตถุที่ไม่ทำให้ติดเชื้อและไม่สามารถติดเชื้อตับอักเสบบีได้

เคยมีการรายงานว่าเกิดปัญหาเล็กน้อยดังต่อไปนี้:

- ระบบบริเวณที่ฉีดวัคซีน (ประมาณไม่เกิน 1 ใน 4 คน)
- มีไข้สูงเกินกว่า 99.9 องศาฟาเรนไฮต์ (ประมาณไม่เกิน 1 ใน 15 คน)

ปฏิกิริยาแรงเกิดขึ้นน้อยมาก ๆ เชื่อว่าอาการแพ้วัคซีนอย่างรุนแรงเกิดขึ้นประมาณหนึ่งครั้งใน 1.1 ล้านเข็มที่ฉีดไป

วัคซีนก็เช่นเดียวกับยาอาจทำให้เกิดอาการแพ้อย่างรุนแรงได้ แต่อัตราเสี่ยงที่เกิดจากวัคซีนจนเป็นต้นเหตุให้เกิดอันตรายหรือเสียชีวิตเกิดขึ้นน้อยมาก ประชากรของสหรัฐเกินกว่า 100 ล้านคนที่ได้รับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคตับอักเสบบีไปแล้ว

6 ถ้าหากมีอาการแพ้อย่างรุนแรงเกิดขึ้น

ควรสังเกตอะไรบ้าง

- อาการผิดปกติต่าง ๆ เช่น ไข้สูงหรือมีพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงไป สัญญาณของการแพ้อย่างรุนแรงรวมถึงการหายใจลำบาก เสียงแหบหรือมีเสียงวีดเวลาหายใจ ลมพิษ ตัวชืด อ่อนเพลีย หัวใจเต้นเร็วหรือเวียนศีรษะ

สิ่งที่ควรปฏิบัติ

- โทรศัพทหาแพทย์หรือพาผู้ป่วยไปพบแพทย์ทันที
- บอกกับแพทย์ให้ทราบว่ามีอะไรเกิดขึ้น วันที่และเวลาที่เกิดขึ้น และวันที่ได้รับวัคซีน
- ขอให้แพทย์ พยาบาลของท่านหรือเจ้าหน้าที่การแพทย์เขียนรายงาน เกี่ยวกับปฏิกิริยาที่เกิดขึ้นจากวัคซีนในรูปแบบฟอร์ม (VAERS) หรือท่านสามารถแจ้งโดยตรงผ่านเว็บไซต์ของ VAERS ที่ www.vaers.hhs.gov หรือโทรศัพทแจ้งที่ หมายเลข **1-800-822-7967**

VAERS ไม่ได้ให้คำปรึกษาทางการแพทย์

7 โปรแกรมช่วยเหลือชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ

โปรแกรมช่วยเหลือชดเชยสำหรับการได้รับอันตรายจากวัคซีนแห่งชาติ (The National Vaccine Injury Compensation Program (VICP) ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี 1986

ท่านใดที่เชื่อว่าท่านได้รับบาดเจ็บจากวัคซีนสามารถศึกษาเกี่ยวกับโปรแกรมและเกี่ยวกับการยื่นคำร้องโดยโทรศัพทที่ หมายเลข **1-800-338-2382** หรือเยี่ยมชม VICP ที่เว็บไซต์ www.hrsa.gov/vaccinecompensation

8 สามารถหาข้อมูลเพิ่มเติมได้อย่างไร

- ขอเอกสารแผ่นพับเกี่ยวกับวัคซีนหรือคำแนะนำเกี่ยวกับแหล่งข้อมูลได้จากเจ้าหน้าที่แพทย์ผู้ให้วัคซีน
- โทรติดต่อกระทรวงสาธารณสุขของรัฐหรือของท้องถิ่น
- ติดต่อศูนย์ควบคุมและป้องกันโรค Disease Control and Prevention (CDC):
  - โทร **1-800-232-4636 (1-800-CDC-INFO)** หรือ
  - เข้าชมเว็บไซต์ CDC's ที่ www.cdc.gov/vaccines

Vaccine Information Statement (Interim)

Hepatitis B Vaccines

2/2/2012

42 U.S.C. § 300aa-26
Thai